

Ὁ κανὸς κορμὸς τοῦ δένδρου τούτου χρησιμεύει πολλάκις εἰς οἰκογενείας ἀντὶ κατοικίας.

Ὁ καρπὸς του εἶναι ἀλευρώδης, καὶ τὸ ἐκπλυνόμενον ἄλευρον χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν ἄρτου. Καλεῖται δὲ παρὰ τῶν μαύρων τὸ δένδρον τοῦτο Βροβάβ.

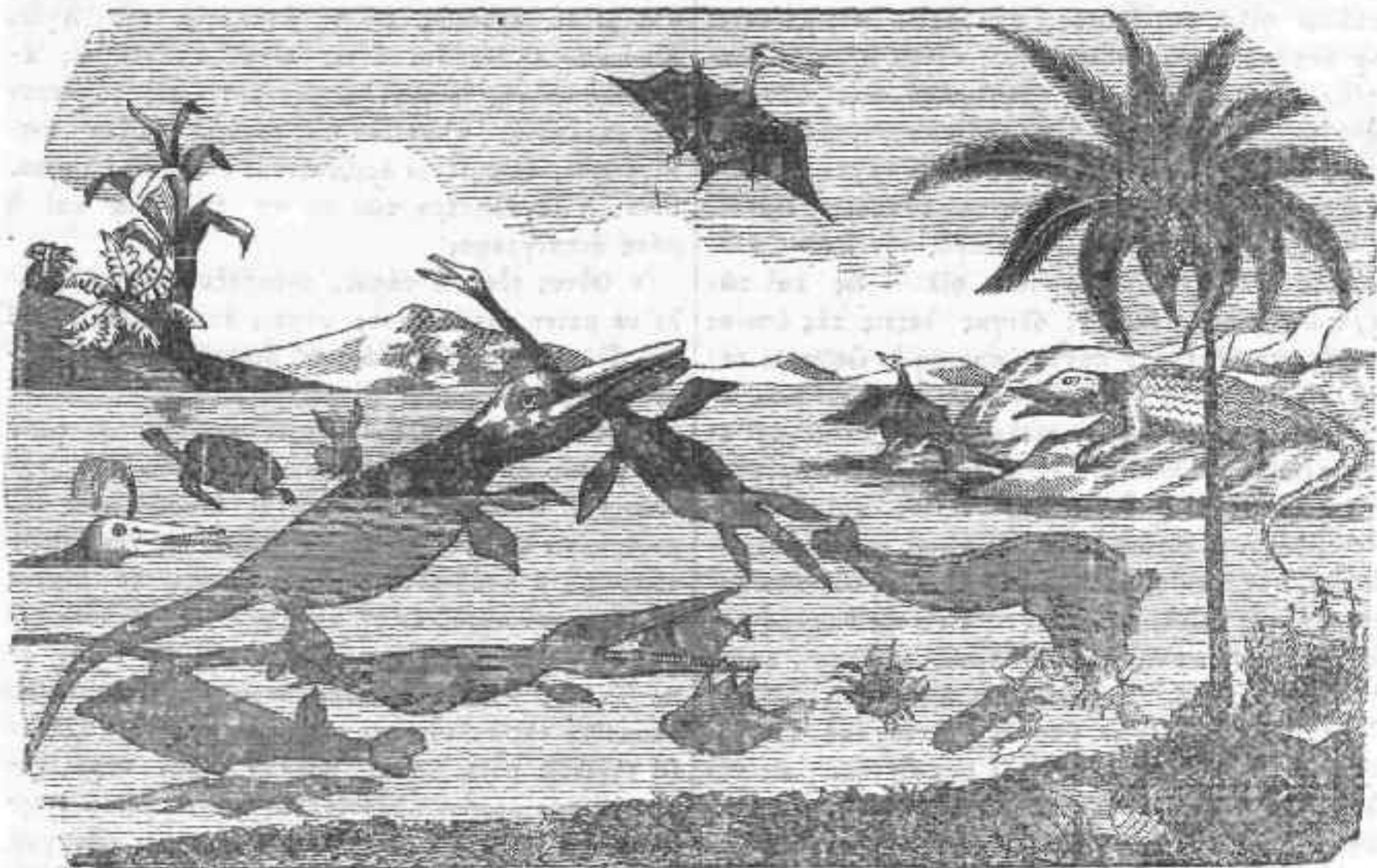
Ὁ δὲ Bombax ὁμοιάζει τὸ προῖρηθὲν, καθόσον ὁ κορμὸς του λαμβάνει τόσον πάχος, ὥστε 16 ἄνθρωποι δὲν δύνανται νὰ τὸν περιλάβωσιν· ὑψοῦται δὲ τοσοῦτον ὥστε μόλις φθάνει εἰς τὴν κορυφὴν του βέλος ἐκτοξευόμενον.

Τὰ σπέρματα εἶναι περιτετυλιγμένα μ' ἑτεροειδές τι ὕφασμα, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς στρωμνὰς καὶ εἰς κατασκευὴν ἄλλων ὑφασμάτων.

Ε. ΛΑΝΔΕΡΕΡ.

τὴν στολὴν τοῦ ἐπαναστάτου. Ὁ ἦθελε δὲ ν' ἀποδείξῃ διὰ τούτου καὶ τελευταῖον ὅτι ἐσεμνύετο διὰ τὴν ὑπόθεσιν δι' ἣν ἐθυσιάζετο. Ἐκ τῶν δύο αἰτήσεων του ἡ μία τῷ παρεχωρήθη· ἀλλὰ τὴν ἑτέραν κατὰ φυσικὸν λόγον τὴν ἀπεποιήθησαν. Ἦτο ἐνδεδυμένος ὡς καὶ κατὰ τὴν δικάσιμον ἡμέραν, ὁλόμαυρα, ἔφερε λαιμαδέτην ἐκ βελούδου καὶ ὑποδήματα ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἔξω.

Ἐξερχόμενος τῆς φυλακῆς ἀπέδειξε πόσον ἦτο καὶ ἐαυτοῦ ἐγκρατὴς καὶ ποῖαν ἐπιρροὴν εἶχεν ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἡ γλυκύτης καὶ τὸ θέληητρον τῶν τρόπων του εἴλκυσαν τὴν ἀγάπην ὅλων ὅσοι τὸν ἐπλησίαζον· πρὸ πάντων δὲ ὑπῆρχε φύλαξ τις ὑπηρετῶν αὐτόν, ὅστις τὸν ἠγάπησε περιπαθῶς. Ὅτε ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς τοῦ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν shériffs καὶ τοῦ δημίου προπορευομένου, ὁ φύλαξ αὐτὸς εὗρέθη κατὰ τὴν διάδοξιν του εἰς τὸν πρόδο-

Προκατακλυσμαῖα ζῶα.

ROBERTOS EMMET.

(Συνέχ. ἴδε φυλλάδ. 235 — 238.)

—ooo—

Τέλος περὶ τὴν μίαν ὥραν εἰδοποίησε τοὺς shériffs ὅτι ἦτο ἑτοιμος. Ὅτε δὲ εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν του, τοῖς εἶπεν ὅτι δύο αἰτήσεις ἔχει· πρῶτον νὰ ἀφήσωσιν ὅσον ἦτο δυνατόν ἐλευθέραν τὴν χρῆσιν τῶν βραχιόνων του· αὐτὴ δὲ τὴν δευτέραν, ἐπρόσθετε, δὲν πιστεύω ὅτι θὰ συγκατανεύσητε· ἀλλὰ θέλω μόνον νὰ γείνη γνωστὸν ὅτι τὴν ἐπρότεινα· αὕτη δὲ εἶναι νὰ μοὶ ἐπιτραπῇ, νὰ ἀποθάνω φέρων

μον, καὶ κρουνοὶ δακρύων κατέβρεχον τὸ πρόσωπόν του. Ὁ Ἐμμετ ἐσταμάτησεν ὅπως θαυμάση διὰ τὴν λύπην ταύτην ἣν δὲν ἐπερίμενεν· ἐπειδὴ δὲ αἱ κινήσεις αὐτοῦ δὲν ἦσαν ἐλεύθεροι ἡσπάσθη τὴν παρειάν του. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πρὸ εἰκαστικίας ἀποσκληρυνθεὶς εἰς τὰς φρικώδεις σκηνὰς τῆς φυλακῆς, ἔπεσεν ἀναίσθητος πρὸ τῶν ποδῶν του.

Ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν μὴ συμβῶσι ταραχαί, διεσχόρπισαν ἄπειρον στρατὸν εἰς τὸ Δουβλίνον· τὸ πλῆθος ὁμῶς κατέκλυζε τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ παράθυρα. Τὸ ὄχημα τὸ ὁποῖον ἔφερε πρὸς τὴν λαιμητόμον τὸν κατάδικον ἐπροχώρει βραδέως, προπορευόμενον καὶ παρακολουθούμενον ὑπὸ συνταγμάτων ἱππικῆς καὶ πεζικῆς. Ὁμοιάζε στρατιωτικὴν κηδεῖαν, εἰς ἣν ὁ

νέος ἐν τῷ ὄχληματι, λέγει ὁ Μάδδεν, παρευρίσκειτο ὡς ξένος ἀνταλλάσσων ἐνίοτε φιλικὰ βλέμματα μετ' ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἀνεγνώριζε μεταξὺ τῶν φίλων. Καθ' ὅλον τὸν ὁρόμον ἐδείξεν ὀχι ἀδιαφορίαν προσποιημένην, ἀλλὰ θάρρος ἀνευ ἐπιδείξεως, καὶ ὁ πρὸ πάντων ἐξέπληξε τοὺς θεατάς, (γνωρίζω δὲ πολλοὺς ζῶντας ἐτι καὶ παρευρεθέντας εἰς τὴν κατατομίαν), ἦτον ἡ προφανὴς ἀγνοία τοῦ αἰσθήματος τοῦ φόβου. Παρατηρήσας κατὰ τὴν διάβασίν του ἕνα τῶν φίλων του, τὸν ἔκαμε σημεῖον νὰ πλησιάσῃ, καὶ τῷ παρέδωκεν ἐπιστολήν τινα πρὸς τὴν νέαν Κύρραν· ὁ φίλος αὐτοῦ ὅστις εἶχε λάβει τὴν ἐπιστολήν, παρετρήθη καὶ ἐφυλακίσθη, ὥστε ἡ ἐπιστολὴ οὐδέποτε ἐστάλη πρὸς τὴν διευθύνετο.

Ἡ λαιμητόμος ἔκειτο εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς ὁδοῦ τοῦ ἁγ. Θωμᾶ, ἐκεῖ ὅπου ἤρχισεν ἡ ἐπανάστασις, ὅπως τιμωρηθῇ τὸ ἔγκλημα ὅπου καὶ ἐγένετο. Ἀπειρον πλῆθος συνεσωρεύθη, καὶ μεταξὺ αὐτοῦ ἦσαν πολλοὶ φίλοι τοῦ Ἑμμετ, ἀπλήστως περιμένοντες νὰ ἀκούσωσι τοὺς τελευταίους αὐτοῦ λόγους. Κατέβη δὲ τοῦ ὄχληματος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ δημίου, τῶν sheriffs, τοῦ διαμαρτυρομένου ἱερέως ὅστις τὸν συνώδευσεν, καὶ ἀνέβη ταχέως, διότι ἡ λαιμητόμος ὀλίγον ὑψοῦτο τοῦ ἐδάφους. Πάντες ἐνόμιζον ὅτι ἤθελεν ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν λαόν· ἀλλ' ἐφύευσεν τὰς προσδοκίας τῶν φίλων ὡς καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. Εἰς τὰς ὀλίγας λέξεις τὰς ὁποίας ἐπρόφερεν, ἀπέφυγε πάντα ὑπαινιγμὸν ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν, ἀπλῶς δὲ μόνον εἶπε· «Φίλοι μου, ἀποθνήσκω ἐν εἰρήνῃ μετ' αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἐπεικειᾶς πρὸς πάντας.» Αἱ λέξεις αὗται προσεβίβασαν συντόμως διὰ φωνῆς στερεᾶς καὶ βροντώδους, λέγει ὁ κύριος H. . ., ἀρχαῖος αὐτοῦ συμμαθητὴς, ὑπῆρξαν οἱ τελευταῖοι φθόγγοι οὓς ἤκουσαμεν ἐκ τῆς φωνῆς ἐκείνης, ἥτις εἰς τοὺς θαυμαστοὺς αὐτοῦ λόγους, ἐπὶ ἄλλου θεάτρου, πολλάκις κατεγόητευσεν ἡμᾶς. Ἐνομίσθη ὅτι ἡ πρόθεσις τῶν τελευταίων του λέξεων ἦτο νὰ καθυσυχάσῃ τὴν ὄρχην ἣν ὁ θάνατός του ἤθελε προξενήσῃ εἰς τὸν λαόν, καὶ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ἀπὸ πάσαν ἐκδικητικὴν ἰδέαν κατὰ τῶν δικαστῶν του. Ἠξέυρομεν ὅτι ἡ δολοφονία ὑπῆρξε πολλάκις ἡ ἀντεκδίκησις τοῦ ἱρλανδικοῦ λαοῦ κατὰ τῆς τυραννίας.

Ἀκολουθῶς ἀπῆρσε τὸν λαιμοδέτην του, καὶ ἐβοήθησεν ὁ ἴδιος νὰ προσαρτήσῃ τὸ σχοινίον περὶ τοῦ λαιμοῦ του. Ὅτε δὲ ἡ ποινὴ ἐτελειώσεν, ὁ δῆμιος ἀπέσπασε τὸ ἄπνον σῶμα καὶ τὸ ἐξήπλωσεν ἐπὶ τῆς λαιμητόμου· οἱ ἰδόντες αὐτὸ ἐξεπλάγησαν διὰ τὴν ὠραίαν καὶ κατανοκτικὴν ἐκφρασιν ἣν διετήρησεν ὁ νέος μάρτυς καὶ κατὰ τὸν ἐπώδυνον τοῦτον θάνατον. Οὐδεμίαν ὑπῆρχεν ἀλλοίωσις, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν ἰλαρότην διεχέετο εἰς τὸ πρόσωπον ὅπου

La douleur fugitive avait empreint sa grâce,

La mort, sa majesté.

Ὁ δῆμιος ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν, καὶ δείξας αὐτὴν πρὸς τὸν λαόν, ἐφώνησε γεγωνυῖα τῇ φωνῇ· «Ἰδοὺ

ἡ κεφαλὴ τοῦ Ροβέρτου Ἑμμετ, τοῦ προδότου.» Τὸ πλῆθος ἀνταπεκρίθη μόνον διὰ βαθύας σιγῆς.

Ὅτε τὰ στρατεύματα ἐγκατέλιπον τὴν πλατεῖαν, τινὲς τῶν παρευρεθέντων, οἵτινες εἶχον ἀπομακρυνθῇ ταχέως, ἐπανῆλθον καὶ παρατηρήσαντες ἀνυσύχως πανταχοῦ, ἐπλησίασαν εἰς τὴν λαιμητόμον, ἐβόησαν τὰ μανδύλιά των εἰς τὸ αἷμα καὶ τὰ ἔκρυσαν εὐθὺς ἐντὸς τῶν κόλπων των. Τὸ φορεῖον ἀποτέθη ἐπὶ τινος ὥρας ἐν τῇ φυλακῇ, ὅπου ὁ δεσμοφύλαξ ἐπερίμενε τοὺς συγγενεῖς ἢ φίλους νὰ ἔλθωσι καὶ ζητήσωσι τὸν νεκρόν. Οὐδεὶς ὅμως ἐφάνη· διότι οἱ πλεῖστοι εὐρίσκοντο εἰς τὰς φυλακάς ἢ ἦσαν φυγάδες· ὅσοι δὲ εἶχον σωθῇ ἀπὸ τῆς γενικῆς καταδρομῆς ἐφοδοῦντο μὴ καταστῶσιν ὑποπτοί. Μετὰ τινῶν ὥρων προσδοκίαν ἐνεταφίασαν αὐτὸν εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Νοσοκομείου, ὅπου ἐθάπτοντο οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ κατὰδικοι. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ φορεῖον ἠρπάγη διὰ νυκτός καὶ μετεφέρθη κρυφίως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Michain. Ὁ Μάδδεν ὅστις εἶχεν ὑπάγει εἰς ἀναγνώρισιν τῆς θέσεως, παρετήρησεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἐκκλησίας πλατεῖαν μαρμαρίνην πλάκα ἀνεπίγραφον, τεθειμένην ὀριζονταίως ἐπὶ τινος τάφου. Εἶναι ἡ μεγαλητέρα τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ μόνη ἀνεπίγραφος·

«Οὗτος εἶναι ὁ τάφος, ἀνέκραξεν, ὅστις ἐμελλε νὰ μείνῃ ἀνεπίγραφος, μέχρις ὅτου ἄλλοι καιροὶ καὶ ἄλλοι ἄνδρες ἀποδώσωσι δικαιοσύνην εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἀναπαύεται εἰς αὐτόν.»

Μετὰ τὴν σιωπηλὴν θλίψιν ἐπῆλθεν ἡ φωνὴ τοῦ οἴκτου καὶ τοῦ θαυμασμοῦ καὶ αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν του. Ὁ λόρδος τοποτηρητὴς ἔγραψε πρὸς τὴν κυβερνήσιν του ὅτι εὖ Ἑμμετ ἀνέβη εἰς τὴν λαιμητόμον μετὰ σταθερότητος. Κατέπνιξε τὸ αἶσχος τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐν τῇ μεγαλοφυχίᾳ τῆς διαγωγῆς του. Ὁ αὐτὸς ἐνθουσιασμὸς ὅστις τὸν εἶχεν ἀποπλανήσει, τὸν ἐδοξήκεν ὅπως μετὰ καρτερίας ὑπομείνῃ τὰς τελευταίας ἀσθενείας τῆς τύχης. «Οἱ εὐγενεῖς οὗτοι λόγοι πολλὴν τιμὴν ἐπροξένησαν εἰς τὸν λόρδον Ἀρδουϊκ. Ἐν τῷ Ἀγγλικῷ Παρλαμέντῳ, ὁ λόρδος Καστελρήγ ἐπανέυρε φθόγγους ἀξίους τῶν ὠραίων αὐτοῦ ἡμερῶν τοῦ 1798. «Τὰ παράπονα τῆς ἱρλανδίας! ἀνέκραξε. Τίς ὁμιλεῖ περὶ τῶν παραπόνων τῆς ἱρλανδίας; ἐρωτήσατε τὸν νέον ἐκεῖνον ὅστις δὲν εὖρε σκοπὸν καταλληλότερον εἰς ὃν ν' ἀφιερῶσιν τὴν περιουσίαν του παρὰ τὴν καταστροφὴν τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ ὅστις ἀπέθανεν ἐπὶ τῆς λαιμητόμου. Ἄν καὶ ἠρνήθῃ τοῦτο ἐν τῇ δίκῃ, δὲν ἀμφισβῆλω ὅτι τὸ σχέδιόν του ἦτο νὰ παραδώσῃ τὴν ἱρλανδίαν εἰς τοὺς Γάλλους καὶ νὰ εἰσάξῃ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ τὸν γαλλικὸν στρατόν.»

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ὁ λόρδος Ρούσελ διεδέχθη ἐπὶ τῆς λαιμητόμου τὸν Ροβέρτον Ἑμμετ. «Ἐνῷ μέλλω νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, λέγει οὗτος εἰς τὸν τελευταῖον αὐτοῦ λόγον, δὲν ἠμπορῶ νὰ εἰπῶ ὅτι δύναμαι νὰ καυχῶμαι ἐπὶ τινι, θέλω ὅμως ἀνακηρύξαι ὅτι οὐδὲν καλὸν ἐπραξα ὅ-

παίχων εἰς τὰς ἐμπνεύσεις τῆς συνειδήσεώς μου. Ἐάν εἶχον ἀνάγκην παραδείγματος ὅπως ἐνισχυθῶ καὶ ὑποστῶ τὴν τύχην μου, ἤθελον λάβει ὑπόδειγμα τὸν νέον ἥρωα, τὸν μέγαν καὶ ἀγκυπητὸν μοι φίλον Ροβέρτον Ἐμμετ, ὅστις ἔπαισε μάρτυς τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας τῆς πατρίδος ἀγῶνος. Ἰκανὰ προβεβηκώς τὴν ἡλικίαν ἔμαθα νὰ γνωρίζω τὴν ματαιότητα τοῦ βίου, καὶ πόσῃν ἀξίαν ἔχουσι τὰ τοῦ κόσμου τούτου· ἐκείνος ὅμως ἦτο εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του, κατεῖχεν ἀγαθὰ προσηλθόντα ἡμᾶς εἰς τὸν βίον τοῦτον, καὶ ἔτρεπεν ἐν τῇ ἀθῶνᾳ αὐτοῦ καρδίᾳ ἀπαράμιλλον ἀγάπην. Καὶ τὴν ὥραν ταύτην ἐνθυμοῦμαι μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸν θάνατον αὐτοῦ. »

Ἀλλὰ τί ἀπέγεινε τὸ φιλότιμον, τὸ εὐγενές, τὸ ἀθῶον ἐκεῖνο πλάσμα, οὗτινος ὁ ἔρως πολλὴν ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν εἰς τὸν κόσμον; Ἡ ἀτυχὴς ἐξορισθεῖσα τῆς πατρικῆς οἰκίας, κατέφυγεν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ κουακέρου Πενρόζ Γουδχίλ, ἥτις τὴν ὑπεδέχθη μετὰ μεγίστης περιπαθείας καὶ παρέσχεν αὐτῇ δείγματα ἀγάπης καὶ συμπαθείας. Εὐκολώτερον ὅμως νὰ αἰσθανθῶμεν ἢ νὰ περιγράψωμεν τὴν δυστυχὴ καὶ ὀδυνηρὰν θέσιν τῆς νέας Κύρραν. Naί μὲν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐπικρατίας πολλαὶ γυναῖκες εἶδον ἐπὶ τῆς λαμπρότητος τοῦ ἀντικείμενου τῆς ἀγάπης των· ἀλλ' ἡ κατάστασις τῆς νέας ταύτης ἦτο ὅλως διάφορος τῆς ἐκείνων· ἡ καρδίᾳ τοῦ ἱρλανδικοῦ λαοῦ θεωρεῖ αὐτὴν ὡς χήραν ἥρωος πεσόντος ὑπὲρ πατρίδος, καὶ ἀντικείμενον σιωπηλῆς λατρείας. Ἡ νέα Κύρραν ἔζη μετὰ κοινωνίας κατὰ τὸ ἥμισυ ἀγγλικῆς, ἥτις εἰ καὶ οἰκτεῖρουσα τὸν Ἐμμετ ἔδοξαζεν ὅτι ἀξίως ἔπαθε. Διηγοῦνται ὅτι ἡ δύστηνος κόρη ἀπηλπισμένη καὶ ἀπομωνωμένη, πολλὰκις τὴν ἐσπέραν ἀνεχώρει ἀπὸ τῆς οἰκίας καὶ διήρχετο νύκτας ὀλοκλήρους παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ ἐραστοῦ της. Ἐνταῦθα μεταφράζω γραμμὰς τινὰς ἐκ τῶν κατανοκτικῶν σελίδων τῶν ἐπιγραφομένων The broken heart, ἃς ὁ Θυάσιγκτων ἱρδωγκ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μνήμην τοῦ τραγικοῦ ἐκείνου ἔρωτος.

« Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὴν ἱστορίαν τοῦ νέου E . . . , τοῦ ἱρλανδοῦ πατριώτου; Ἦτο λίαν κατανοκτικὴ ὥστε δὲν λησμονεῖται εὐκόλως. Ἡ τύχη του ἐνεποίησεν εἰς τὸ κοινὸν ζῶηράν καὶ βαθεῖαν συμπάθειαν. Ἦτο νέος, εὐφυής, γενναῖος, ἀνδρείος! Ἡ διαγωγή αὐτοῦ κατὰ τὴν δίκην του ὑπῆρξεν εὐγενῆς καὶ ἀτρόμητος, ἡ εὐγλωττος ὑπεράσπισις τοῦ ὀνόματός του, ἡ εὐγενὴς ἀγανάκτησις μετ' ἧς ἀπέκρουσε τὴν κατηγορίαν περὶ προδοσίας κατὰ τοῦ τόπου του, ἡ παθητικὴ ἐκκλησις αὐτῆς πρὸς τὰς ἐπερχομένας γενεάς κατὰ τὴν ἐλευθερίαν ὥραν τῆς καταδίκης, συνεκίνησαν βαθεῶς ὅλας τὰς γενναίας καρδίας, ὥστε καὶ οἱ ἴδιοι αὐτοῦ ἐχθροὶ ἐλεεινολόγησαν τὴν αὐστηρὰν πολιτικὴν τὴν καταδικάσαν αὐτόν εἰς θάνατον.

» Τὴν ὀδυνηρὰν ὅμως καρδίαν τινὸς ἀδύνατον εἶναι νὰ παραστήσωμεν. Εἰς εὐτυχεστέρας ἡμέρας εἶχε κατακτήσει τὴν ἀγάπην ὠραίου καὶ συμπαθοῦς

πλάσματος, τῆς θυγατρὸς περιφήμου δικηγόρου τῆς ἱρλανδίας· τὸν ἡγάπα δὲ αὕτη μετ' ὅλης τῆς ἐνθέρμου ζέσεως πρώτου νεανικοῦ ἔρωτος. Καὶ ὅτε ὅλος ὁ κόσμος ἡγέρθη κατ' αὐτοῦ, ὅτε ὁ κίνδυνος καὶ ὁ ἐξευτελισμὸς ἐπέπετε πανταχόθεν κατὰ τῆς κεφαλῆς του, τὸν ἡγάπησεν ἐτι μᾶλλον διὰ τὰ παθήματά του. Καὶ ἀφοῦ ἡ τύχη του συνεκίνησε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς του, ὅποια θὰ ἦτο ἡ θλίψις ἐκείνη ἥτις ἦτο ὅλη ἀφωσιωμένη εἰς αὐτόν; Ἄς τὸ εἰπωσιν οἱ ἰδόντες τὰς θύρας τοῦ τάφου κλεισθεῖσας διὰ μιᾶς μετὰ αὐτῶν καὶ τοῦ ὄντος ὑπὲρ περισσώτερον ἐπὶ γῆς ἡγάπων!

» Καὶ τί θάνατος! Τρομερὸς, ἀτιμωτικός· οὐδεμία παρηγορία συνεκέρα τὴν πικρίαν τῶν τελευταίων στιγμῶν του.

» Ἡ ἐπώδυνος αὐτῆς θέσις ἐπεδύρυνθη ἐτι μᾶλλον, διὰ τῆς δυσαρρεσκείας τοῦ πατρὸς της ἀποδοκιμάζοντος τὴν κλίσιν της. Ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν πατρικὸν οἶκον· ἀλλ' ἐάν ἡ συμπάθεια καὶ ἡ ἀγάπη ἠδύναντο νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν τεθλιμμένην ψυχὴν της, βεβαίως δὲν θὰ ἐστερεῖτο παρηγοριῶν. Ὁ ἱρλανδικὸς λαὸς ἔχει ζῶηράν καὶ γενναίαν εὐαισθησίαν. Ὅλαι αἱ διακεκριμέναι καὶ πλούσιαι οικογένειαι ἐπαδεδίφλευσαν αὐτῇ σπανίας περιποιήσεις. Τὴν εἰσήγαγον εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ παντὸς τρόπου ἐπροσπάθησαν νὰ διασκεδάσωσι τὴν μνήμην τῆς τραγικῆς ἱστορίας τοῦ ἔρωτός της· ἀλλ' εἰς μάτην. Ὑπάρχουσι δυστυχήματα κατασπαράττοντα τὴν ψυχὴν, ἅτινα εἰσδύοντα μέχρι τοῦ κέντρου τῆς ζωῆς, τὸ καταστρέφουσι τοσοῦτον ὥστε οὐδέποτε πλέον ἀνθεῖ. Καὶ δὲν ἀπεποιεῖτο μὲν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς συναναστροφὰς ὅπου τὴν ἔφεραν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἔμενε μόνη ὡς ἐάν εὐρίσκετο εἰς τὰ βάθη τῆς ἐρημίας· ἐπλανᾶτο βαθυθυμένη εἰς θλίβεράς σκέψεις, φαινομένη ξένη εἰς τὰ περὶ αὐτὴν, καὶ φέρουσα εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας τὴν λύπην ἐκείνην ἥτις ἐμπαίζει ὅλας τὰς παρηγορίας τῆς φιλίας.

» Ὁ διηγηθεὶς μοι τὴν ἱστορίαν της, τὴν εἶχεν ἰδεῖ εἰς τινὰ χορὸν. Οὐδὲν θλιβερώτερον τῆς θέας τῆς ὠχρᾶς ἐκείνης εἰκόνης τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀπελπισίας, περιφερομένης ὡς ἐρημικὸν καὶ ἀλγεινὸν φάσμα ὅτε τὰ πάντα περὶ αὐτὴν ἦσαν φαιδρά· βλέπων τις ταύτην ἐπὶ τοσοῦτον περίλυπον καὶ ἡλλοιωμένην, ἠσθάνετο ὅτι μάτην ἐζήτησε νὰ ἀπατήσῃ τὴν καρδίαν της διὰ στιγμικίας καὶ διαβατικῆς λήθης. Ἀφοῦ διέτρεξε τὰς αἰθούσας μετὰ τοῦ θερμώδους πλήθους ἐν βαθείᾳ ἀλλοφροσύνῃ, ἐκάθησε κάτω τῆς κλίμακος, καὶ στρέφουσα περιεὶ αὐτῆς βλέμμα ἀόριστον καὶ ἑτεροπλανές, ὑπὲρ εἰδείκνυσεν ὅτι ἡ ψυχὴ της εὐρίσκετο ἀλλαγῇ, ἤρχισε νὰ ψάλλῃ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, θρηνώδῃ τινὰ μελωδίαν ἱστοροῦσαν τὴν συμφορὰν της. Τὸ ἄσμα αὐτῆς ἦτο τόσο ἀπλοῦν καὶ κατανοκτικόν, τοσοῦτον ὠραῖον ἦτο ὁ ἦχος, ὥστε τὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν συναλθόντων πέριξ αὐτῆς, ἐνῶ ἐφαίνετο ὅτι αὐτὴ οὔτε τοὺς παρτήρει. »

Ἡ σκηνὴ ἣν διηγείται ὁ Θυάσιγκτων ἱρδωγκ

δὲν συνέβη εἰς χορὸν ἀλλ' εἰς τινα συναναστροφὴν τοῦ κυρίου Πενρόζ. Εἶναι δὲ ἀληθές, ἐκτός τινων λεπτομερειῶν, ὅς παρῆλπον καθὼ μὴ συμφώνους πρὸς τὴν ἀκρίβειαν. Ὅσῳ πλέον ἡ ἱστορία ὁμοιάζει τὸ μυθιστόρημα, τόσῳ μᾶλλον πρέπει νὰ φροντίζωμεν μὴ μυθιστορήσωμεν τὴν ἱστορίαν· διότι ἀφαιροῦμεν τὸ ἐνδιαφέρον ἐνταυτῷ δὲ καὶ τὸ ιδιόρρυθμον αὐτῆς.

Παρὰ τῷ ἰδίῳ Πενρόζ ἡ κόρη Κυρράν ἐγνώρισεν ὀλίγα ἔτη κατόπιν ἀξιωματικὸν τινα τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ, τὸν λοχαγὸν Sturgeon, ἀνεψιὸν τοῦ λόρδου Φίτζ Ουίλλιαμ, ὅστις συνεκινήθη ζωνρότατα ἐκ τῶν θαληήτρων, τῆς δυστυχίης καὶ τῆς ἐντελοῦς αὐτῆς ἐγκαταλείψεως. Φύσει δὲ εὐγενὴς καὶ εὐαίσθητος συνεκινήθη τόσον, ὥστε ἠθέλησε νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀτυχῆ ἐκείνην τὴν στερουμένην φίλων, συγγενῶν καὶ ἐξαρτωμένην ἐκ τοῦ ἐλέους τῶν ξένων. Διὸ τῇ προσέφερε καὶ τὴν χεῖρα καὶ τὴν περιουσίαν του, ἀλλ' αὐτὴ ἀπείποιήθη. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενεν, ἦλθε μετ' αὐτοῦ εἰς εἰλικρινεῖς ἐξηγήσεις εἰποῦσα ὅτι ἡ καρδία τῆς ἀνῆκεν εἰς ἄλλον. Ἐξήτησε τότε νὰ τῇ χρησιμεύσῃ ὡς προστάτης εἰς τὸν κόσμον ὅπου ἦτο τόσον ἐγκαταλειμμένη, καὶ τὴν κατῴρθησε ν' ἀφήσῃ τὴν ἱρλανδίαν, εἰς ἣν τόσα ὑπέφερον. Ὅτε ἀνεχώρησεν εἰς Ἰταλίαν ἡ υἱεὶα τῆς ἦτο εἰς ἄκρον ἡλλοιωμένη ὑπὸ τῆς λύπης. Ὁ ναύαρχος Ναπιέρος, ὁ ὁποῖος ἐν Νεαπόλει ἐγνώρισεν τὸ εὐγενὲς καὶ συμπαθὲς ἐκεῖνο πλάσμα, τὴν ἀπεκάλεε τὸ «βαδίζον ἄγαλμα», the walking statue. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ κλίματος, αἱ περιπαθεῖς περιποιήσεις τοῦ συζύγου τῆς, τὸ πᾶν ὑπῆρξεν ἀνωφελές, διότι ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν εἰς Σικελίαν ἀφίξιν τῆς ἀπέθανεν. «Εἶναι μακρὰν τῆς γῆς ἐν ἣ ἀναπαύεται ὁ νέος αὐτῆς ἥρως, λέγει ὁ Θωμᾶς Μοῦρ, ἀλλ' ἡ καρδία τῆς κατοικεῖ μετ' αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ τάφου.»

Ὁ Μοῦρ, ἀθίναντος ποιητής, ὡς λέγει ὁ Βαῦρων, ἔγραψε διὰ τὸν Ροβέρτον Ἐμμετ, τοσούτῳ ἐξαίσιον ἐλεγεῖον, ὥστε δὲν ὑπάρχει οὔτε γεωργὸς εἰς τὴν ἱρλανδίαν ὅστις νὰ ἀγνοῇ αὐτό. Ὁ ἔρως αὐτοῦ μετὰ τῆς νέας Κυρράν, ὡς ποτε ὁ τοῦ Ἀβελάρδου μετὰ τῆς Ἐλοίζης, κατέστησαν αὐτὸν μᾶλλον γνωστόν.

Ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀμερικῇ ἡ μνήμη αὐτοῦ κατέστη δημώδης· τὸν σέβονται ἀποδίδοντες αὐτῷ ἀξίαν μαρτυρικὴν. Ἡ εἰκὼν του, ἐν ἣ παρίσταται κταπατῶν τὸ στέμμα τῆς Ἀγγλίας, ἦτο ἡ συνεθεστέρα σημαία ἣτις ἀπηντάτο παρὰ τοῖς Ἀμερικανοῖς. Κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐφαίνετο συχνότατα πλησίον τῆς τοῦ στρατηγοῦ Ἰάξωνος, τοῦ Οὐάσιγκτωνος καὶ τοῦ Φραγκλίνου. «Ἀκόμη καὶ σήμερον, λέγει la Nation, μανθάνουσι τὸν λόγον αὐτοῦ εἰς τὰ σχολεῖα. Εἶναι οὕτως εἰπεῖν τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ τῆς Ἀγγλίας (the gospel of the rebellion against England)». Ὅτε τις παρευρίσκεται εἰς τὸ θαυμάσιον ἔργον γεννωμένου πολιτισμοῦ, διατρέχει πεδιάδας ἡμικαλλιεργημένας, πόλεις ὡς ἐκ μαγείας ὠκοδομημένας ἐπὶ τῶν ὄχθων τῶν μεγάλων ποταμῶν. Ἐάν δὲ εἰσέλθῃ εἰς τὰς καλύδας τῶν ἱρλανδῶν ἐκείνων οἵτινες κατ' ἐκποστύειας ἡλ-

θον ζητοῦντες τύχην καλλιτέραν εἰς ἄλλην πατρίδα, θέλει ἴδει ἕκαστος τούτων, κρεμάμενα ὑπὲρ τῆς ἐστίας, τὴν εἰκόνα καὶ τὸν λόγον τοῦ Ροβέρτου Ἐμμετ, ὡς θεοὺς προστάτας τοῦ ταπεινοῦ αὐτῶν ἐνδιατήματος, ὅπως οἱ κάτοικοι τοῦ Meschacebé ἔφερον καὶ αὐτοὶ τὰ ὅσα τῶν πατέρων των ἐπὶ τῆς ξένης.

Ἐν ἔτει 1834, συνεστήθη ἐν Νεοβοράκω λέσχη σκοπὸν ἔχουσα νὰ πανηγυρίσῃ τὴν μνήμην τοῦ λόρδου Φίτζ Γεράλδου καὶ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ἱρλανδικῆς ἐλευθερίας. Τὴν 20 Σεπτεμβρίου, ἡμέραν καθ' ἣν ἀπεκεφαλίσθη ὁ Ροβέρτος Ἐμμετ, ἡ αἴθουσα τῆς λέσχης ἦτο κατάμαυρος, καὶ ἅπαντα τὰ μέλη πενθίμως ἐνδεδυμένα, συνηθροίσθησαν ἐνώπιον τῆς μεγάλης εἰκόνας τῆς προσφερθείσης εἰς τὴν λέσχην παρὰ τῆς οικογενείας του, καὶ σιωπηλῶς ἔπινον ὑπὲρ τῆς μνήμης αὐτοῦ.

Ἡ φήμη τῶν προτερημάτων καὶ τῶν παθημάτων τοῦ Θωμᾶ Ἀδδθ Ἐμμετ φθάσασα πρὸ αὐτοῦ εἰς τὰς Ἡνωμένας Ἑπικρατείας, προητοίμασεν αὐτῷ ἐντιμοτάτην ὑποδεξίωσιν. Καταταχθεὶς μεταξὺ τῶν δικηγόρων τοῦ Νεοβοράκου, ἐξελέχθη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας τῶν Φίλων ἵνα ὑπερασπίσῃ τὴν ὑπόθεσιν τῶν δούλων, ἐγκαινίσας τὸ λαμπρὸν στάδιόν του δι' εὐγλώττου λόγου, δοξάσαντος καὶ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν πατρίαν αὐτοῦ γῆν. Ἐγένετο κατόπιν γενικὸς εἰσαγγελεὺς, καὶ εἴαν ἤθελε θά ἀνηγορεύετο καὶ μέλος τῆς Βουλῆς.

Ἴσως εὐχαριστεῖται ὁ ἀναγνώστης νὰ λάβῃ ἰδέαν ἐπιστολῆς τινος τοῦ Θωμᾶ Ἀδδθ Ἐμμετ πρὸς τὸν Κ. Βουρόβς, τὸν ὑπερασπιστὴν τοῦ Ροβέρτου Ἐμμετ, τὸν ἐνθερμον θιασώτην τῆς εὐγλωττίας αὐτοῦ, τὸν ἀρχαῖον πατριώτην τῆς Βουλῆς τῶν κοινοτήτων, ἀποκαταστάντα ἑκτοτε μέλος τῆς ἀγγλικῆς ἐν ἱρλανδίᾳ διοικήσεως.

Σ.

(*Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

(*Ὅρα φυλλάδιον 253.)

—ooo—

Σελ.	στήλ.	στίχ.	ἀντί	γράφῃ
298	6'	27	διὰ	τοῦ
300	»	8	τοξεύση	τοξεύση,
»	»	9	Ἡρακλέα	Ἡρακλέα,
»	»	28	ἱστορικὴ	ἡ ἱστορικὴ
301	»	28	ἰδανικὴν	ὕλικήν
302	»	47 καὶ 38	Γραμματικῆς	γραμματικῆς
303	»	8	ὑποτίθενται	ἐπιτίθενται